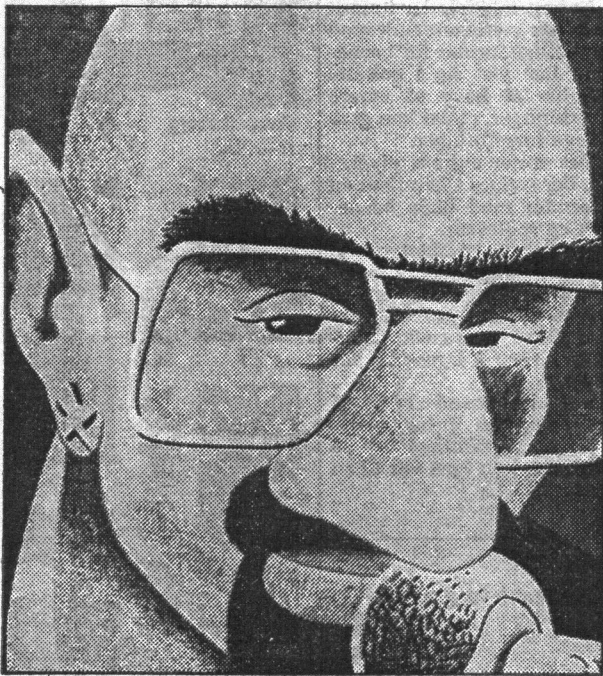


# To gange Turèll breder sig over alle grænser



Dan Turell i streg



Snullevarm Chili

## Af Birthe Meiland

■ **Dan Turèll:** »Onkel Danny fortæller på talløse opfordringer«, Borgen, 215 sider, 128 kr.

Chili Turèll: »Dagbog til min datter«, Borgen, 135 sider, 98 kr.

■ Skrivekuglen Dan Turèlls fascination af livets mangfoldighed og hans lyst til at dele den med andre, er tilsyneladende en permanent tilstand. Onkel Danny fortæller, Onkel Danny fortæller videre, Onkel Danny fortæller i timevis, Onkel Danny fortæller på talløse opfordringer, er alle titler i samme serie. Den sidste, som det her handler om, som de øvrige et blandingsværk såvel indholds- som kvalitetsmæssigt, Danny digter, Danny drømmer, Dannys Drive-in, kører en non-stop-forestilling bestående af artikler, digte, rejse- og montagenotater, skitser, cause-rier og egentlige noveller, fra ind-ud- og opland, fra storby til provins, fra familie til omflakkende tournéliv – et imponerende, intelligent, interessant one-man-talk-show, som savner stringens.

Bogen er, som forfatteren selv venligst oplyser »en Miscellanea, en omnibus«. Der køres på high-speed, hvad enten det drejer sig om Farmors begravelse på Assistens Kirkegård, Dage i Disneyland, eller Miss Mooney fra Dublin. Alt tillægges øjensynligt samme værdi, alt kan skrives, alt kan fortælles.

■ Begrænsningens kunst har alle dage været vanskelig, og just dét med begrænsning, disciplinen, synes at være den fortælleglade Onkel Dannys største problem. Intrykkene vælter over hinanden i en stedseflyvende strøm af ord, store, springende, fri-rytmiske sproglige kadencer. Rituel musik, uendelig i udstrækning og varighed og derfor iblandt en smule trættende for den, der overværer de kraftfulde, kunstneriske krumspring.

Rasende, rablende, riven- de Raga, blødende, bedøven- de, bedrøvelig Blues, fantastisk, fandenivoldsk, flirtende Fado, visse- lullende,

vissevassende vuggevise. Alle musiske genrer indgår i det Turèllske sammensurium, som vitale, vanvittige, vrang eller villige muligheder i fortællerens bestræbelse på at give et billede af den mærkelige verden, vi lever i. Verden er fantastisk, fænomenal, flertydig, den taler i munden på sig selv hele tiden. Det samme problem har fortælleren.

■ Onkel Danny bestræber sig helhjertet på at indfange og beskrive sine magiske og mystiske oplevelser af livets mangfoldighed. Når det ikke ganske lykkes, skyldes det i hovedsagen, at mangfoldigheden konstant truer med at tage magten fra ham. Veltalenhedens stadigt rindende strøm er ligeledes en fare, der nær skyller Turèll ud med eget badevand.

I de afsnit, hvor fortælleren vagabonderer, præges indholdet af uroen og bliver overfladisk turisme, den slentrende stil, som kan være en charme, bliver manér. Stemninger og indtryk indtages og registreres med stor følsomhed og akkurat- tesse, men opbrudene er for pludselige til at noget fær- digt billede kan tage form. Kosmopolitiske snap-shots, som savner fixér-væske.

Bedst går det, når Turèll hverken drives af uro eller klemmes af sin egen stil. Farmors Begravelse, Fra Farmors Skuffer, Fado fra Lissabon, hvor byer beskrives som kvinder, eller afsnittene Kære lille Lotus og Lotus ml. 2 og 3. Her er sjæl og ingen rejsetravlt eller træthed, her er både form og farve og skarphed, uforglemmelige og fint fastholdte øjeblikke. Her kryber fortælleren ind under huden på én med alle musiske talenter i behold, for her har han »glemt« de fine manerer, den udvendige smartness. Det er ikke nødvendigt at rejse langt for at være en god fortæller.

■ Afsnittene om datteren Lotus er forbløffende – nære og bevægende, vittige, vrøvlende og virkelige, en skildring af en fars store kærlighed til sit barn, den »Elskede, prægtige, vidunderlige, fantastiske Snul«, som med et slag totalt æn-

drer sin travle faders flyvske hverdag og holder ham fast på virkeligheden: »Alt blev mere indlysende, mere gen- nemsigtigt – og ubeskriveligt mere dyrebart (...) det er dét, det hele handler om«, for »Månen var ikke nær så fuld /hvis ikke du var Snul«. Faderskabet gør Dan Turèll klædeligt snullet, barnet giver ham et nyt syn, »et ekstra øje«, kalder han det). Hun bliver hans Satori – den lysende, klare oplevelse, som på få minutter lærer ham mere end 5 år. Skildringerne af Lotus er noget af det mest præcise, mest afslappede Dan Turèll nogensinde har præsteret – her spiser han brød til. Nærkontakt – ikke af 3., men af første grad!

En fader gør ingen som- mer imidlertid. En fader er, som Dan Turèll selv udtrykker det en slags statist i barnets og moderens, dobbeltfi- gurens, symboliske samliv: »Faderen opfylder pauserne og jager (som i naturen) anti- loper op og sørger for, at de har, hvad de skal bruge, ger- ne lidt mere«. Æmhedens over for underet deler han med sin kone, Chili, det stærke krydderi på hans tilværelse. 2 vilde fugle lægger æg og bliver til en lille, lun familie, 1+1 = 3. Det har Chili Turèll skrevet sin egen nære »Dag- bog til min Datter« om. Bogen beskriver Lotus Maria Chili's begyndelse på livet, fra planlægningsstadium til realitet – et »sprællende, ån- dende fællesresultat«. Histo- rien er samtidig et forsøg på »at fastholde nogle øjeblikke af forvandling midt i livets uophørlige strøm«, en histo- rie om kærlighed.

■ Chili Turèll skriver om moderglæden, hendes dag- bog er en glad og positiv bog om dét at få et barn. Hun er for sit barn, selvom rollen vender op og ned på hendes ydre og indre liv, griber af- gående ind i hendes tidlige- re uafhængige levevis. Mo- derskabet er ikke lutter idyl, det kræver konstant energi og udholdenhed, det har sine op- og nedture, men alt i alt er facit, barnet, et stort + »en hel verden, en ny verden«, på engang lykke og rædsel. Både Dan og Chili Turèll oplever forælderrollen som en forvandling, en overgang til en ny tilstand. Fader Tu-

rèll taler om »indlemmelse i en familie, et Frimureri, »Vi med Børn«, moder Turèll om »optagelsen i det store, verdensomspændende fo- rældrefællesskab«. Barnet medfører socialt som sam- livsmæssigt store forandringer. Den forvandling, kvin- den undergår, når hun er gravid, forplanter sig lidt ef- ter lidt efter barnets fødsel til manden. 2 kloder – én lille (Lotus), én stor (Dan) – er de akser hvorom Chili Turèll's dagbog drejer sig. Drivkraften er livsglæde og bogen er en hyldest til dens udspring: manden og barnet. Manden, som Chili elsker, fordi han har gjort hende til mor, og som hun efter bar- nets ankomst elsker på en ny, øm måde: »Vi ligger ofte som løverne under yndlings- træet i middagshvilen og knurrer velbehageligt over hinandens nærhed«. Barnet, som Chili elsker, fordi det udvider hendes liv med mere liv.

■ Det er livets boblende champagne, uforsigtig, uahæmmet, søgte glæde – på trods af »opvask, nedtur og suk« – som flyder over siderne, smittende og dejligt livs- bekræftende. Der tales alt for lidt om glæderne – Chili Turèll tør – positivt og fryde- fuldt og med barne- og mira- keltro i behold. Hun skriver af hjertet, uden gustne over- læg og overflødige dikkedarer.

Skal man tro Lotus' lyk- kelige forældre, er en Lotus lykken, Lotus er livet. »En kosmisk oplevelse, en salt- vandsindsprøjtning for sjæl og legeme«.

Vi har alle brug for mira- keltro og lidt livsglæde i disse kolde tider, hvor vi alle mere eller mindre går rundt og fryser.

■ »Dagbog til min Datter« kan på det varmeste anbefales som probat middel. En snullevarm bog, som både vordende/værende fædre/ mødre kan finde sig selv eller glæden i. Vi fletter alle med på samme krans i livet, og der er stadig plads til mirakler.